

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อคุณภาพบัณฑิต สาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ สถานประกอบการที่บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์สังกัดอยู่ จำนวน 75 แห่ง

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.เพื่อศึกษาคุณลักษณะเฉพาะของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
- 2.เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 คุณลักษณะเฉพาะของสถานประกอบการ

จากผลการวิจัยสามารถสรุปคุณลักษณะเฉพาะของสถานประกอบการ ด้านเพศ อายุ ตำแหน่ง ลักษณะของสถานประกอบการ ขนาดของสถานประกอบการ และลักษณะงานที่มอบหมายให้บัณฑิต ได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุต่ำกว่า 40 ปี เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ อายุระหว่าง 40-49 ปี และอายุระหว่าง 50-59 ปี ตามลำดับ

ส่วนใหญ่มิมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้น(หัวหน้าฝ่าย / หัวหน้าแผนก หรือเทียบเท่า) รองลงมาเป็นผู้บริหารระดับกลาง(ผู้จัดการฝ่าย / ผู้จัดการแผนก หรือเทียบเท่า) และเป็นผู้บริหารระดับสูง(ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการ หรือเทียบเท่า ขึ้นไป)

สถานประกอบการส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นองค์กรด้านนิตยสาร รองลงมาเป็น หน่วยงาน/ องค์กรทั่วไป (ที่ไม่ใช่สื่อมวลชน) สิ่งพิมพ์อื่น ๆ (ที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร) องค์กรวิทยุโทรทัศน์ องค์กรอื่นๆ และองค์กรด้านหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ

ด้านขนาดของสถานประกอบการ ส่วนใหญ่มีขนาดกลางคือบุคลากรทั้งหมดมีจำนวน 100-200 คน รองลงมาคือ ขนาดใหญ่คือบุคลากรทั้งหมดมีจำนวน 200 คน ขึ้นไป และขนาดเล็กคือ บุคลากรทั้งหมดมีต่ำกว่า 100 คน ตามลำดับ และลักษณะงานที่มอบหมายให้บัณฑิต ส่วนใหญ่ มอบหมายงานให้บัณฑิต ตรงสาขา รองลงมาคือ ไม่ตรงสาขา และไม่แน่ใจ

สรุปคุณลักษณะเฉพาะของสถานประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมจัดเป็นสถานประกอบการของคนรุ่นใหม่ที่เหมาะสมกับการเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากมีอายุไม่มากนัก เป็นผู้บริหารระดับต้นที่เปี่ยมไปด้วยไฟในการทำงาน และเป็นองค์กรขนาดกลางที่มอบหมายงานให้นักศึกษาทำงานตรงสาขาซึ่งเหมาะสมกับการเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ความคาดหวังและและ ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการ

จากผลการวิจัยสามารถสรุปความคาดหวังและและ ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการ ในด้านความรู้ทางวิชาการ ความสามารถทางวิชาชีพ บุคลิกภาพ พฤติกรรมการทำงาน และโดยรวมทุกด้าน ได้ดังนี้

2.1 ความคาดหวังและความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านความรู้ทางวิชาการ

2.1.1 ความคาดหวังของสถานประกอบการ ด้านความรู้ทางวิชาการ

ส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ มากที่สุด ในลักษณะ ทักษะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ความรู้พื้นฐานทั่วไป ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ ในทุกลักษณะแล้ว พบว่า สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.83)

2.1.2 ความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านความรู้ทางวิชาการ

ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ มากที่สุด ในลักษณะ ความรู้พื้นฐานทั่วไป รองลงมาคือ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ ในทุกลักษณะแล้ว

พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.61)

2.2 ความคาดหวังและความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ

2.2.1 ความคาดหวังของสถานประกอบการ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ

ส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความสามารถทางวิชาชีพ มากที่สุด ในลักษณะ คุณภาพของงานโดยภาพรวม รองลงมา การประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำงาน ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ ในทุกลักษณะแล้ว พบว่า สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความสามารถทางวิชาชีพ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.96)

2.2.1 ความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ

ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความสามารถทางวิชาชีพ มากที่สุด ในลักษณะ คุณภาพของงานโดยภาพรวม รองลงมาคือ ความสามารถในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ ในทุกลักษณะแล้ว พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความสามารถทางวิชาชีพ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.84)

2.3 ความคาดหวังและความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านบุคลิกภาพ

2.3.1 ความคาดหวังของสถานประกอบการ ด้านบุคลิกภาพ

ส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ มากที่สุด ในลักษณะ ขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รองลงมาคือความคาดหวังเท่ากัน 3 ลักษณะ คือ การแต่งกายเหมาะสม มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และ ระเบียบวินัย ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ ในทุกลักษณะแล้ว พบว่า สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตด้านบุคลิกภาพ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.19)

2.3.2 ความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านบุคลิกภาพ

ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ มากที่สุด ในลักษณะ ขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รองลงมาคือ มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ ในทุกลักษณะแล้ว พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านบุคลิกภาพ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.13)

2.4 ความคาดหวังและความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านพฤติกรรมการทำงาน

2.4.1 ความคาดหวังของสถานประกอบการ ด้านพฤติกรรมการทำงาน

ส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ในลักษณะ ความรับผิดชอบในงานที่รับมอบหมาย รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อองค์กร ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ในทุกลักษณะแล้ว พบว่า สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.27)

2.4.2 ความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านพฤติกรรมการทำงาน

ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ในลักษณะ ความซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อองค์กร รองลงมาคือ ความรับผิดชอบในงานที่รับมอบหมาย ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ในทุกลักษณะแล้ว พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.12)

2.5 ความคาดหวังและพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการ โดยรวมทุกด้าน

สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต โดยรวมทุกด้าน ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.06) โดยมีความคาดหวัง มากที่สุด ในด้านพฤติกรรมการทำงาน ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.27) รองลงมามีความคาดหวังด้านบุคลิกภาพ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.19) อันดับต่อมามีความคาดหวังด้านความสามารถทางวิชาชีพ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.96) และมีความคาดหวังน้อยที่สุด ด้านความรู้ทางวิชาการ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.83)

ส่วนความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจ โดยรวมทุกด้าน ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.93) โดยมีความพึงพอใจ มากที่สุด ในด้านบุคลิกภาพ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.13) รองลงมา มีความพึงพอใจ ด้านพฤติกรรมการทำงาน ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.12) อันดับต่อมากมีความพึงพอใจ ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.84) และมีความพึงพอใจ น้อยที่สุด ด้านความรู้ทางวิชาการ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=3.61)

กล่าวโดยสรุปแล้ว สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตสูงกว่าความพึงพอใจทุกด้าน โดยมีความคาดหวังด้านพฤติกรรมการทำงานมากกว่าด้านอื่นและพึงพอใจด้านบุคลิกภาพมากกว่าด้านอื่น แต่ด้านที่มีความคาดหวังและพึงพอใจน้อยที่สุด กลับเป็นด้านเดียวกัน คือ ด้านความรู้ทางวิชาการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต

จากผลการวิจัยสามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต ทั้ง 3 ด้าน ได้ดังนี้

3.1 จุดเด่นของบัณฑิต

จุดเด่นหลักอยู่ที่ชื่อสัตย์ต่อองค์กรและงานที่ได้รับมอบหมาย สามารถไว้วางใจได้ มีความร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความขยัน ตั้งใจ ใฝ่รู้ พร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่

ส่วนจุดเด่นอื่นๆ ได้แก่ มีบุคลิกภาพที่ดี สุภาพ เรียบร้อย มีความคล่องตัวในการทำงาน สามารถนำวิชาเรียนมาปรับใช้ในการทำงานได้ค่อนข้างดี ถึงแม้จะทำงานไม่ตรงกับที่เรียนมาก็ตาม และมีบัณฑิตจำนวนหนึ่งที่ทำงานเร็ว มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น มั่นใจในตัวเอง และกล้าแสดงออก

3.2 จุดด้อยของบัณฑิตที่ควรปรับปรุง

จุดด้อยหลักอยู่ที่ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ส่วนจุดด้อยรอง ได้แก่ ความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งบัณฑิตจำนวนหนึ่งขาดความมั่นใจในตัวเอง ทั้งในลักษณะความไม่มั่นใจในตัวเองที่ทำ มีอาการคิดเพื่อน ขาดความเป็นผู้นำ ขาดความเป็นตัวของตัวเอง แต่ในบางครั้งบัณฑิตจำนวนหนึ่งก็มีความมั่นใจในตัวเองมากเกินไป ทำให้มองข้ามการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ขาดการเคารพสิทธิของผู้อื่น

นอกจากนั้น สถานประกอบการส่วนใหญ่ยังมองจุดด้อยของบัณฑิตเพิ่มเติมว่า ทำงานค่อนข้างช้า คิดช้า อยากให้คิดเร็วขึ้น เรื่องมนุษยสัมพันธ์ โดยเฉพาะกับรุ่นพี่ที่ทำงานและนักศึกษาสถาบันอื่น ๆ บัณฑิตจำนวนหนึ่งยังขาดความตั้งใจที่จะทำงานที่ได้มอบหมาย มองปัญหาไม่รอบด้าน ทำให้ต้องเผชิญกับปัญหา ทั้งที่ผู้มีประสบการณ์แนะนำแล้วไม่ฟัง รวมทั้งปัญหาเล็กๆน้อยๆ เช่น เรื่องการแต่งกาย โดยเฉพาะนักศึกษาหญิง กิริยามารยาทในที่สาธารณะ สัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส ความตรงต่อเวลา ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการพูดมากในที่ทำงาน เหล่านี้ล้วนเป็นจุดด้อยของบัณฑิตที่สถานประกอบการแนะนำว่าควรปรับปรุง

3.3 สิ่งที่ต้องการให้พัฒนา

ส่วนใหญ่ต้องการให้บัณฑิตพัฒนามากที่สุดคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านภาษาอังกฤษ ประการต่อมา ได้แก่ อยากให้คิดและพัฒนาความสามารถในการทำงานมากขึ้น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ บัณฑิตควรฝึกทำอะไรด้วยตนเอง เพื่อสร้างความมั่นใจในการทำงาน จะรู้ถึงความสำเร็จที่แท้จริง ควรรับฟังปัญหา แล้วนำมาคิดไตร่ตรองและทบทวนว่าสิ่งใดน่าเชื่อถือ สิ่งใดควรแก้ไข

นอกจากนั้น ยังเพิ่มเติมว่า บัณฑิตควรมีเหตุผล ใช้หลักเหตุผลในการทำงานและแก้ปัญหาในการทำงาน สามารถนำความรู้และประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดความผิดพลาดในการทำงานให้น้อยที่สุด และไม่ควรกลืนไปกับกระแสที่ไม่พัฒนา ไม่หลงติดกับวัตถุนิยม ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง เพื่อความสำเร็จในงานและชีวิตวันข้างหน้า

สรุปภาพรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต พบว่า เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพที่ดีพอสมควร กล่าวคือ จุดเด่นหลักอยู่ที่ซื่อสัตย์ต่อองค์กรและงานที่ได้รับมอบหมาย สามารถไว้วางใจได้ ส่วนจุดด้อยหลักคือความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษนั้น เป็นสิ่งที่เป็นปัญหาของบัณฑิตไทยในภาพรวมอยู่แล้ว ส่วนสิ่งที่ต้องการให้พัฒนามากที่สุดคือความคิดสร้างสรรค์นั้นนับว่าเป็นข้อเสนอแนะที่ดี

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ สามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สถานประกอบการที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ที่มีคุณลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต แตกต่างกัน สามารถสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางเพศ แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตในด้านนี้ มากกว่าเพศหญิง

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางเพศ แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ ความสามารถทางวิชาชีพ พฤติกรรมการทำงาน และโดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ พฤติกรรมการทำงาน และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ ต่ำกว่า 40 ปี มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ มากกว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ 40-49 ปี

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ ต่ำกว่า 40 ปี มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน มากกว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ 40-49 ปี

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ 40-49 ปี มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน น้อยกว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ 50-59 ปี

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ ต่ำกว่า 40 ปี มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต โดยรวมทุกด้าน มากกว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ 40-49 ปี

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้าน ความสามารถทางวิชาชีพ และบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่ง แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้น มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน มากกว่า ผู้บริหารระดับกลาง

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้น มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน น้อยกว่า ผู้บริหารระดับสูง

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่ง แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ ความสามารถทางวิชาชีพ บุคลิกภาพ และโดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

สถานประกอบการที่มีลักษณะของสถานประกอบการ แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมการทำงาน และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มีลักษณะของสถานประกอบการเป็นสื่อมวลชน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมการทำงาน และโดยรวมทุกด้าน น้อยกว่า สถานประกอบการที่เป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะของสถานประกอบการ แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการและความสามารถทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

สถานประกอบการที่มีขนาดสถานประกอบการแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ทางวิชาการ บุคลิกภาพ พฤติกรรมการทำงาน และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ น้อยกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่

สถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ มากกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง

สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ น้อยกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่

สถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน น้อยกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่

สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน น้อยกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่

สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต โดยรวมทุกด้าน น้อยกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดสถานประกอบการแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

สถานประกอบการที่มีลักษณะงานที่มอบหมายให้บัณฑิต แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มอบหมายงานให้บัณฑิต ตรงสาขา มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ในทุกด้าน น้อยกว่า สถานประกอบการที่ไม่แน่ใจเรื่องการมอบหมายงานให้บัณฑิต

สถานประกอบการที่มอบหมายงานให้บัณฑิต ไม่ตรงสาขา มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต ในทุกด้าน น้อยกว่า สถานประกอบการที่ไม่แน่ใจเรื่องการมอบหมายงานให้บัณฑิต

สมมติฐานที่ 2 สถานประกอบการที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ที่มีคุณลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต แตกต่างกัน สามารถสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางเพศ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความสามารถทางวิชาชีพ บุคลิกภาพ และ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตทั้งสามด้านนี้ น้อยกว่า เพศหญิง

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางเพศ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ และพฤติกรรมการทำงาน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ ต่ำกว่า 40 ปี มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ ความสามารถทางวิชาชีพ พฤติกรรมการทำงาน และ โดยรวมทุกด้าน มากกว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ 40-49 ปี

ส่วนด้านบุคลิกภาพ เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe ไม่ปรากฏคู่ที่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางอายุ ต่ำกว่า 40 ปี มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านบุคลิกภาพ มากที่สุด รองลงมา ลักษณะทางอายุ 40-49 ปี และลักษณะทางอายุ 50-59 ปี ตามลำดับ

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่ง แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ทางวิชาการและความสามารถทางวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้น มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ มากกว่า ผู้บริหารระดับกลาง

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับกลาง มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ น้อยกว่า ผู้บริหารระดับสูง

สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้น มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความสามารถทางวิชาชีพ มากกว่า ผู้บริหารระดับกลาง

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบการที่มีลักษณะทางตำแหน่ง แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมการทำงาน และโดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

สถานประกอบการที่มีลักษณะของสถานประกอบการ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มีลักษณะของสถานประกอบการเป็นสิ่งพิมพ์อื่นๆ มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ น้อยกว่า สถานประกอบการที่เป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์

สถานประกอบการที่มีลักษณะของสถานประกอบการเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ น้อยกว่า สถานประกอบการที่เป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์

สถานประกอบการที่มีลักษณะของสถานประกอบการเป็นสื่อนิตยสาร มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ น้อยกว่า สถานประกอบการที่เป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์

สถานประกอบการที่มีลักษณะของสถานประกอบการเป็นสื่อนิตยสาร มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ มากกว่า สถานประกอบการที่เป็นหน่วยงาน/องค์กรทั่วไปที่ไม่ใช่สื่อมวลชน

สถานประกอบการที่มีขนาดสถานประกอบการแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมการทำงาน และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

สถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพมากกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง

สถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพมากกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่

สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพน้อยกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่

สถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน มากกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง

สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านพฤติกรรมการทำงาน น้อยกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่

สถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต โดยรวมทุกด้านมากกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดกลาง

นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดสถานประกอบการแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ด้านความรู้ทางวิชาการ และความสามารถทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

สถานประกอบการที่มีลักษณะงานที่มอบหมายให้บัณฑิต แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 ความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการที่เป็นผู้ใช้บัณฑิต มีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต สามารถสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้

ความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการ มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยสถานประกอบการมีความคาดหวัง มากกว่า ความพึงพอใจ ต่อคุณภาพบัณฑิต โดยรวมทุกด้าน และในแต่ละด้านทุกด้าน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับมากกว่า แต่เมื่อบัณฑิตปฏิบัติงานจริงแล้วกลับพึงพอใจน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ทุกด้าน

สรุปภาพรวมของการทดสอบสมมติฐาน พบว่า คุณลักษณะเฉพาะของสถานประกอบการ ส่งผลต่อความคาดหวังในคุณภาพบัณฑิตทุกด้าน และส่งผลต่อความพึงพอใจเกือบทุกด้าน ยกเว้น คุณลักษณะเกี่ยวกับลักษณะงานที่มอบหมายให้บัณฑิตไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ส่วนสมมติฐาน ที่ 3 นั้น ความคาดหวังมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตทุกด้านอย่างชัดเจน โดยมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตอยู่ในระดับมากกว่า แต่เมื่อบัณฑิตปฏิบัติงานจริงแล้วกลับพึงพอใจน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ทุกด้าน

อภิปรายผล

คุณลักษณะเฉพาะของสถานประกอบการ

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้น(หัวหน้าฝ่าย / หัวหน้าแผนก หรือเทียบเท่า) เป็นองค์กรด้านนิเทศสาร มีขนาดกลางคือบุคลากรทั้งหมดมีจำนวน 100-200 คน และส่วนใหญ่มอบหมายงานให้บัณฑิต ตรงสาขา

เห็นได้ว่า จากคุณลักษณะเฉพาะโดยรวมของสถานประกอบการมีความเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็น “นักบริหารรุ่นใหม่” เนื่องจากมีอายุต่ำกว่า 40 ปี ยังอยู่ในวัยผู้ใหญ่เต็มตัว เป็นองค์กรสื่อขนาดกลาง มอบหมายงานให้บัณฑิตทำงานตรงสาขาที่เรียนจบมา นับว่ามีความเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้ใช้บัณฑิตในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

ความคาดหวังและและความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการ

จากผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิต โดยรวมทุกด้าน ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย=4.06) และมีความพึงพอใจโดยรวมทุกด้าน ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย= 3.93)

เห็นได้ว่า สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตสูงกว่าความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต แม้ว่าระดับความคาดหวังและและความพึงพอใจจะอยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับมาก ก็ตาม ก่อนข้างสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังกับการปฏิบัติจริงในงานวารสารศาสตร์ของบัณฑิตนิเทศศาสตร์(วิโรจน์ ศรีหิรัญ,2545) ที่พบว่า ความรู้ความเข้าใจในงานวารสารศาสตร์ของบัณฑิตอยู่ในระดับมากหรือมีความรู้ความเข้าใจสูง ความคาดหวังในงานวารสารศาสตร์ของบัณฑิตอยู่ในระดับมากหรือมีความคาดหวังสูง แต่การปฏิบัติจริงในงาน

วารสารศาสตร์ของบัณฑิต กลับอยู่ในระดับปานกลาง และยังเป็นไปตามแนวคิดของ Henry A. Murray (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่า “ ความคาดหวังเป็นระดับผลงานที่บุคคลกำหนด หรือคาดหวังว่าจะทำได้ เพื่อให้บุคคลทำงานที่ตนเคยทำ และความคาดหวังนั้นเป็นระดับที่บุคคลปรารถนาจะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้ง” สถานประกอบการเองก็คงมีความคาดหวังว่า บัณฑิตน่าจะทำงานที่ตนมอบหมายได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ แต่เมื่อบัณฑิตได้ปฏิบัติงานแล้วพบว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้ความพึงพอใจต่ำกว่าความคาดหวังที่ตั้งเป้าหมายไว้แต่แรก

ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Sarbin Theodore R.(อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่า ความคาดหวัง เป็นสิ่งที่บุคคลคาดว่าบุคคลที่ตำแหน่งนั้น ๆ และการแสดงบทบาทก็ควรสอดคล้องกับบทบาทที่ถูกกำหนดไว้ สถานประกอบการมีความคาดหวังบัณฑิตสาขาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ในแบบที่วิชาชีพนักหนังสือพิมพ์ควรเป็น เพียงแต่การแสดงบทบาทของบัณฑิตอาจไม่สอดคล้องกับบทบาทที่สถานประกอบการคาดหวังเท่าที่ควร

สถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตด้านพฤติกรรมการทำงานมากกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะในประเด็น ความรับผิดชอบในงานที่รับมอบหมาย (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.41) สอดคล้องกับแนวคิดของ Henry A. Murray (อ้างแล้ว) ที่เน้นถึงระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหวังว่าจะทำได้ ปรารถนาจะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่เมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านพฤติกรรมการทำงานและในประเด็น ความรับผิดชอบในงานที่รับมอบหมาย ก็ยังพบว่ามีความพึงพอใจในระดับต่ำกว่าความคาดหวังอยู่พอสมควร กล่าวคือ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.18

ความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตด้านพฤติกรรมการทำงานมากกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะในประเด็น ความรับผิดชอบในงานที่รับมอบหมาย ยังสอดคล้องกับแนวคิดความคาดหวังของสังคม ต่อนักนิเทศศาสตร์(สุโขทัยธรรมมาธิราช,อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่า สังคมคาดหวังคุณภาพจากนักนิเทศศาสตร์ใน 2 ประเด็นหลัก คือ คุณภาพของบุคคล และคุณภาพของงาน โดยเฉพาะความคาดหวังด้านคุณภาพงาน สังคมคาดหวังว่าผลงานที่นำเสนอสู่อสังคมของนักนิเทศศาสตร์ จะเป็นผลงานที่มีคุณภาพทั้งด้านเนื้อหาและเทคนิคการนำเสนอ มีเป้าหมายเพื่อประโยชน์สาธารณะ สถานประกอบการผู้ใช้บัณฑิตสาขาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ก็เปรียบเสมือนสิ่งที่สังคมคาดหวังต่อนักนิเทศศาสตร์เช่นกัน กล่าวคือ สถานประกอบการคาดหวังว่า บัณฑิตสาขาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ จะมีความรับผิดชอบในงานที่รับมอบหมาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นคุณภาพของงานนั่นเอง

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในประเด็นบทบาทที่บัณฑิตแสดงออกก็สอดคล้องกับแนวคิดของ Berlo(อ้างแล้ว) ที่ว่า บทบาทตามความคาดหวังของสถานประกอบการนั้น อาจไม่เหมือนกับ บทบาทตามสภาพการณ์ที่บัณฑิตปฏิบัติจริง แม้ว่าบทบาททั้งสองจะมีความเกี่ยวข้องกันก็ตาม

ในส่วนของความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตนั้น สถานประกอบการพึงพอใจด้าน บุคลิกภาพมากกว่าด้านอื่น(ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13) โดยเฉพาะในประเด็น ขยัน หมั่นเพียร ใฝ่รู้ และ มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัย โครงการวิจัยคุณภาพบัณฑิตและ บัณฑิตที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพบัณฑิตนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(ดรุณี หิรัญรักษ์ และคณะ, อ้างแล้ว) ที่พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตในตลาดแรงงานประเมินคุณลักษณะหลักของบัณฑิตนิเทศศาสตร์ โดยมีทักษะก่อนข้างดีในด้านที่บัณฑิตส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในงาน มีความรับผิดชอบในงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีประสิทธิภาพในงาน การใฝ่รู้ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับ วิชาชีพหนังสือพิมพ์ (สุโขทัยธรรมาธิราช,อ้างแล้ว) ที่ระบุว่า วิชาชีพหนังสือพิมพ์ เป็นวิชาชีพ เก่าแก่ที่สุดในบรรดาวิชาชีพเกี่ยวกับสื่อมวลชนทั้งหลาย จนได้รับการขนานนามว่าเป็น ฐานันดรที่สี่ ผู้ประกอบวิชาชีพจึงกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าซักถาม พูดคุย มีไหวพริบปฏิภาณ มีความตื่นตัวอยู่เสมอ มีมุกไวต่อข่าว มีความอดทนในการเฝ้าติดตามแหล่งข่าว ถูกปลุกฝังให้มีความรักในวิชาชีพมาตั้งแต่ต้น ผู้ทำงานด้านนี้จะต้องมีใจรัก มีทักษะในการเขียนข่าว การสื่อข่าว การสัมภาษณ์แหล่งข่าว ดังนั้น กล่าวได้ว่า เมื่อบัณฑิตสาขาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์มีลักษณะทาง วิชาชีพดังกล่าว จึงขยัน หมั่นเพียร ใฝ่รู้ และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน จนเป็นที่พึงพอใจ อย่างมากจากสถานประกอบการผู้ใช้บัณฑิต

ผลวิจัยที่ควรนำมาอภิปรายอีกประเด็นหนึ่ง คือ ความคาดหวังและความพึงพอใจที่สถาน ประกอบการมีต่อคุณภาพบัณฑิต น้อยที่สุด เป็นด้านเดียวกันคือ ด้านความรู้ทางวิชาการ โดยความ คาดหวัง มีค่าเฉลี่ย=3.83 ส่วนความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ย=3.61 อาจเป็นเพราะสถานประกอบการมี ความคาดหวังและความพึงพอใจด้านอื่นที่ต้องการเน้นมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นด้านพฤติกรรม การ ทำงาน ด้านบุคลิกภาพ และด้านความสามารถทางวิชาชีพ จึงให้ความสำคัญกับด้านความรู้ทาง วิชาการน้อยกว่าด้านอื่น

ทั้งนี้ ผลวิจัยข้างต้นยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ,อ้างแล้ว) ที่ว่า บทบาทหน้าที่สำคัญที่สังคมคาดหวังจากนักหนังสือพิมพ์ คือ การเป็นผู้แจ้งข่าวสาร(Informers) เป็นหลัก ไม่ใช่บทบาทในการให้ความรู้ทางวิชาการ รวมทั้ง สอดคล้องกับแนวคิดบทบาทหน้าที่หลักของสื่อมวลชน(McQuail,อ้างแล้ว) ที่ระบุว่าคือการให้ ข่าวสาร การประสานสัมพันธ์ ความต่อเนื่อง ความบันเทิง และการรณรงค์

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต

จากผลการวิจัยพบจุดเด่นหลักของบัณฑิตสาขาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์อยู่ที่ ความซื่อสัตย์ต่อองค์กรและงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยว่าสถานประกอบการมีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตด้านพฤติกรรมการทำงานมากกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะในประเด็นความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า สิ่งที่สถานประกอบการคาดหวังคือความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นสิ่งที่เป็จุดเด่นของบัณฑิตเช่นกัน

จุดเด่นรองลงมาที่สถานประกอบการมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต คือมีบุคลิกภาพที่ดี ก็สอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่าสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตในด้านบุคลิกภาพมากกว่าด้านอื่น

ส่วนจุดด้อยหลักของบัณฑิตอยู่ที่ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษนั้น เป็นไปตามแนวคิดของปรมะ สตะเวทิน(อ้างแล้ว) ที่ว่า *คู่มือสารต้องมีความรู้เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของคนอื่น* บัณฑิตสาขาหนังสือพิมพ์ในฐานะผู้ส่งสารก็ควรมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อที่จะสื่อสารกับสังคมโลกที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลได้

นอกจากนั้น ผลวิจัยในส่วนสิ่งที่สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องการให้บัณฑิตพัฒนาคือด้านความคิดสร้างสรรค์ นับเป็นข้อเสนอแนะที่ดี และสอดคล้องกับแนวคิดคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวที่ว่า *ผู้สื่อข่าวต้องเป็นคนที่มีความช่างสังเกต มีความอยากรู้อยากเห็น และมีความรู้รอบ* ซึ่งเป็นพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์ที่จำเป็นในงานหนังสือพิมพ์

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1

โดยภาพรวมแล้วสถานประกอบการที่มีคุณลักษณะเฉพาะต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตต่างกันในทุกตัวแปร โดยตัวแปรที่ชัดเจนคือ อายุ กับ ตำแหน่ง กล่าวคือ สถานประกอบการผู้ใ้บัณฑิตที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคาดหวังมากกว่าช่วงอายุอื่น และสถานประกอบการผู้ใ้บัณฑิตที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้น มีความคาดหวังมากกว่าผู้บริหาร

ระดับกลางและระดับสูง อาจเป็นเพราะเป็นผู้ใช้บัณฑิตที่ถือว่าเป็นคนรุ่นใหม่ไฟแรง เป็นผู้บริหาร ตั้งแต่อายุยังไม่มากนัก สะท้อนให้เห็นว่าเป็นคนมีความสามารถ จึงคาดหวังว่าบัณฑิตน่าจะมี ความสามารถเหมือนพวกตน

ผลการทดสอบสมมติฐานในส่วนต่อมา พบว่า สถานประกอบการประเภทสื่อวิทยุ โทรทัศน์มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวม มากกว่า สถานประกอบการประเภทสื่อ นิตยสาร อาจเป็นเพราะสื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความซับซ้อนในการทำงานมากกว่าสื่อ นิตยสาร และที่สำคัญคือเป็นการทำงานในสื่อวิทยุโทรทัศน์นั้นไม่ตรงสาขาเท่ากับการทำงานในสื่อ นิตยสาร สถานประกอบการอาจต้องการบัณฑิตที่จบสาขาวิทยุ โทรทัศน์โดยตรง

นอกจากนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานนี้ ยังพบอีกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่ มี ความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตมากกว่าสถานประกอบการที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก สอดคล้อง กับประเภทของสื่อ ที่สื่อวิทยุโทรทัศน์มีความคาดหวังโดยภาพรวมมากกว่าสื่อ นิตยสาร เนื่องจาก สื่อวิทยุโทรทัศน์ส่วนใหญ่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ซึ่งเมื่อองค์กรมี ขนาดใหญ่ ความคาดหวังต่อบุคลากรที่เข้ามาทำงานก็มีมากขึ้นตามขนาดองค์กร ไปด้วยนั่นเอง

สมมติฐานที่ 2

จากผลการทดสอบสมมติฐาน โดยภาพรวม สถานประกอบการที่มีคุณลักษณะเฉพาะ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ต่างกันในทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรลักษณะงานที่ มอบหมาย ที่ไม่ต่างกัน โดยความต่างที่ชัดเจนคือ เพศหญิงมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต โดยรวมทุกด้าน มากกว่าเพศชาย และผู้ใช้บัณฑิตที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้น มีความ พึงพอใจมากกว่าผู้บริหารระดับกลางและระดับสูง สอดคล้องกับผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ที่ผู้ใช้บัณฑิตเป็นคนรุ่นใหม่ไฟแรง ที่มีความคาดหวังมากและก็มี ความพึงพอใจมากขึ้น สะท้อนให้เห็นว่า บัณฑิตสาขาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพพอสมควรใน สายตาของสถานประกอบการผู้ใช้บัณฑิต

ผลการทดสอบสมมติฐานในส่วนต่อมา พบว่า สถานประกอบการประเภทสื่อวิทยุ โทรทัศน์มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตโดยภาพรวม มากกว่า สถานประกอบการประเภทสื่อ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร สอดคล้องกับผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 คืออาจเป็นเพราะ สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความซับซ้อนในการทำงานมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ และการทำงานในสื่อ วิทยุโทรทัศน์นั้นไม่ตรงสาขาเท่ากับการทำงานในสื่อสิ่งพิมพ์ สถานประกอบการอาจต้องการ บัณฑิตที่จบสาขาวิทยุโทรทัศน์โดยตรงเช่นกัน

นอกจากนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานนี้ ยังพบอีกว่า สถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตมากกว่าสถานประกอบการที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ ชัดแย้งกับสมมติฐานที่ 1 ที่พบว่าสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่ มีความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตมากกว่าสถานประกอบการที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะองค์กรที่มีขนาดใหญ่ ความคาดหวังต่อบุคลากรที่เข้ามาทำงานจึงมีมาก แต่เมื่อปฏิบัติงานแล้วบัณฑิตไม่สามารถปฏิบัติได้เท่าที่คาดหวัง จึงมีความพึงพอใจน้อยกว่าสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก

สมมติฐานที่ 3

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความคาดหวัง มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตของสถานประกอบการ ในทุกด้าน โดยส่วนที่ชัดเจนคือมีความแตกต่างกันมากที่สุดในด้านความรู้ทางวิชาการ กล่าวคือ ความคาดหวัง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.83 ส่วนความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.61 ซึ่งค่าเฉลี่ยของทั้งความคาดหวังและ ความพึงพอใจในด้านความรู้ทางวิชาการนั้นน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น อาจเป็นเพราะบุคลิกภาพของนักหนังสือพิมพ์(สุโขทัยธรรมาธิราช, อ่างแล้ว) ที่สถานประกอบการต้องการนั้น เป็นไปตามแนวคิดที่ว่า ลักษณะงานของนักหนังสือพิมพ์ ต้องมีบุคลิกภาพเฉพาะที่สำคัญคือ บุคลิกภาพในการติดต่อสื่อสาร บุคลิกภาพทางอารมณ์ บุคลิกภาพทางจริยธรรม และบุคลิกภาพทางความอดทน ดังนั้นความรู้ทางวิชาการหนังสือพิมพ์ อาจเป็นสิ่งที่สถานประกอบการให้ความสำคัญรองลงไป

คุณภาพบัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ความเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพดีพอสมควร

หากพิจารณาผลวิจัยโดยภาพรวมแล้ว บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม นับว่ามีคุณภาพที่ดีพอสมควรในมุมมองของสถานประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต แม้ว่าความคาดหวังต่อคุณภาพบัณฑิตจะสูงกว่าความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตทุกด้าน หากแต่ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตโดยรวมทุกด้านนั้นก็ถือว่าอยู่ในระดับ มาก คือ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.93 หรือร้อยละ 78.6

อีกทั้งจุดเด่นหลักที่สถานประกอบการมองว่าบัณฑิตมีความซื่อสัตย์ต่อองค์กรและงานที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งสามารถไว้วางใจได้ นับเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์ (ชวรัตน์ เชิดชัย, อ่างแล้ว) ทั้งในเรื่องของความรับผิดชอบ ความเป็นไทย ความเที่ยงธรรม และการใช้วิธีการที่สุภาพและซื่อสัตย์ในการเสาะหาข่าวสาร

ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ต้องพัฒนา

ผลวิจัยที่พบว่า สิ่งที่สถานประกอบการต้องการให้บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์พัฒนามากที่สุดคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์และด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับจุดด้อยหลักของบัณฑิตที่สถานประกอบการมองคือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับที่สุทธิชัย หยุ่น (สุโขทัยธรรมมาธิราช, อ่างแล้ว) กล่าวไว้ว่า นักหนังสือพิมพ์ต้องเป็นคนบ้าๆ ต้องเป็นคนที่ติดตามหุ่เมและให้ความสำคัญกับความเป็นไปรอบ ๆ ตัวในทุกด้าน กระจายใคร่รู้ สอบถามอย่างจริงจัง เกาะติดสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และพยายามเจาะไปถึงต้นตอของเรื่องราวที่มีความสำคัญต่อสังคมและเป็นที่สนใจของคนทั่วไป ซึ่งก็คือการที่บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์ต้องมีความคิดสร้างสรรค์และมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อกลายเป็นคนบ้าๆ ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัดการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนไม่มากนัก เมื่อเทียบกับจำนวนสถานประกอบการในกรุงเทพมหานครที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม เนื่องจากปัญหาการให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของสถานประกอบการหลายแห่ง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ไม่กระจายตัวในทุกประเภทสื่อในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยเป็นสถานประกอบการประเภทสื่อนิตยสารมากกว่าสื่อประเภทอื่น
3. ตัวแปรคุณภาพบัณฑิต อาจยังไม่ครอบคลุมคุณภาพบัณฑิตทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

สำหรับบัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

1. บัณฑิตสาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ควรเพิ่มทักษะและความรู้ด้านความคิดสร้างสรรค์และด้านภาษาอังกฤษ
2. ควรปรับปรุงจุดด้อยรองคือ เรื่องความมั่นใจในตัวเอง ทั้งการขาดความมั่นใจในตัวเอง และการมีความมั่นใจในตัวเองมากเกินไป ควรปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสังคมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับสถาบันการศึกษา

- 1.จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาฝึกทักษะการสร้างความคิดสร้างสรรค์ และการประยุกต์ใช้ในงานหนังสือพิมพ์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เน้นการจัดการเรียนการสอนที่มีภาษาอังกฤษเป็นส่วนสำคัญของการศึกษา ทั้งในส่วนของการให้อ่านข่าวภาษาอังกฤษ เขียนข่าวภาษาอังกฤษ และการวิเคราะห์ข่าวภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1.ควรศึกษาตัวแปรคุณภาพบัณฑิตด้านอื่นๆที่ไม่ได้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และควรศึกษาให้ครอบคลุมคุณภาพบัณฑิตให้รอบด้านมากยิ่งขึ้น
2. ศึกษากลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการจำนวนมากขึ้น เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายตัวในทุกประเภทสื่อในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน